

P. HOVARD

Kapetan Prljavi Fred

Odlomci iz romana

Prvo poglavlje

1

– Gospodine, došao sam po svoj nož.
 – Gde ste ga ostavili?
 – U nekom mornaru.
 – Kako je izgledao?
 – Kao kreten.
 – Ne pitam vas za mornara nego za nož.
 – Čelik. Tanko sečivo, malo pogrbljeno.
 – Drška?
 – Sedef.
 – Jedan komad?
 – Jedan. Lep komad od sedefa.
 – Onda nema problema. Znam gde je vaš nož.
 – Pa gde je?
 – U mojim ledima.
 – Fino. Baš ste ljubazni.
 – Molim... Krčmar mi reče da imam divan nož u ledima. Sedef od dvadeset santimetara. Prava retkost.
 – Okrenite se da ga izvadim.
 – Polako! Krčmar kaže da sačekam lekara. Ako izvadim nož, mogu iskrvariti. Krčmar zna, jer ovde svako veče bockaju.
 – Ali ja žurim, molim vas! Ko zna kad će stići lekar. A bez noža ipak ne mogu noću na ulicu.
 – Lekar stanuje u komšiluku a krčmar je otišao triciklom. Ako ste bockali, snosite posledice!
 – Koješta. Vi nemate pravo da zadržite moj nož samo zato što se nalazi u vašim ledima. Vi ste jako sebični! Postoji pravo na svetu.
 – Ja se i ne pozivam na pravo nego na medicinu. Krčmar veli da nož treba da ostane u rani. To je lekarski savet.
 – Briga me za lekarski savet. Nož je moj.
 – Hm. Zaista je komplikovano...
 – Znae šta? Stavicu vam neki drugi nož. Privremeno, dok stigne lekar.
 – E, to vam je pametno. Samo pazite da nož ne bude manji; treba da zatvori ranu. Zdravlje je zdravlje.
 – Ne brinite. Zabošću vam ovaj veliki kuhinjski nož.
 – Sjajno.
 – Okrenite se... tako... hop... evo ga, izašao je...
 – Ubodite drugi!
 – Evo ga... Mislim da je dovoljno velik...
 – Onda ne oklevajte.
 – Da vidimo... Ma jedva ima krvi! Nož je zapeo pored kosti u hrskavici. Majku mu, iskrivio se vrh!
 – Što niste uboli u meso? Amater.
 – Stavicu vam moku krpku. Džemper će je stisnuti.
 – Razumite da treba nož. Krčmar to zna. Ovde svaki dan ubijaju. Ubodite nož. Šta vas košta?
 – Nije moj zanat. Rado se tučem, ali nisam hirurk. Zamolite nekog od ovih mornara. Kad-tad će doći k sebi.
 – Ej! Bezobrazniče! Umlatili ste dvanaesticu mojih mornara!
 – Nije tačno. Jednog je srušio pult.
 – Taj je bio ložač!
 – Otkud zna to pult?
 – Opružio se i konobar. „Zvezda Havaja” polazi ujutro, a ja nemam ni ložača ni konobara. Sve ste ih smlatili.
 – Bio sam u pravu. Gađali su me pivskom kriglom.
 – Oni vas nisu gađali pivskom kriglom.
 – Nego ko me je gađao?
 – Ja.
 – Vi? Onda zahvalite bogu što ste na samrti, inače bih vas podvrgnuo fizičkom nasilju.
 – Čekajte.
 – Nemam vremena. Žurim.
 – Pogledajte treba li ipak nož u ranu. Možda krvarim iznutra.
 – Iznutra vas nisu uboli. Dočekajte lekara, on će vam pomoći. Ako ne, bog da vam dušu prosti...

– Hvala.
 – Vaš mi je žao što imate tako slabu momčad.
 – Ej! Mladiću! Dozvolite mi da vas otpratim. Imam jednu ideju. Znam priliku za vas da zaradite koju paru.
 – Slušam vas.
 – Momenat. Kelneru, recite krčmaru da sam otišao u šetnju. Neka ne brine, ako treba, ubošću nož u ranu. Idemo!

Četvrto poglavlje

Дневник Цимија Цумбуса

Сишао сам з брода и решио да пишем дневник. Управо сам разговарао с неким путником, а већ сам обукао покојно одело губернера Фернанзеза који је божјом вољом постао принчев васпитач и умро.

Но све је дно, али даклем. Каже ми г. Ирвинг, односно принц Санан Тонио, да је дневник у вези с пишем.

Литер, а тура.

Броцки шнајдер ми је прекројио Фернанзезово покојно отело да буде брикљадно за мене. Ал ко би мислијо да по којник има и кошуљу? Њу нису рестаурисали, па ми је била мала. Ко би веровао о тако гломазном покојнику да у кошуљи има мали врат? Да му је кошуља у врату мала? Једвасе нисам удавијо от њега. От врата у кошуљу.

А тек ципеле! Толика људескара, а неможем је обути. Ципелу. Неће наногу ни за бога. Ни ципела наногу, ни обрнуто, нога у ципелу. Тек једвице.

Насупрот томе стоје чакшире. Могао сам јих намотати око себе ко бурмус. Изгледао сам као арапски швејк.

То је ипак шнајдер поправио. Али шешир ми је висико на рамена. Држао сам га даклем у руци. Његово висичанство дало ми је из божје воље нешто лове и рекло да ће ме на опали чекати неки хит. Али биће го.

– Хит, ал го. Он је дворски цереманијак. Насву срећу не познаје ме – рече ми г. Ирфинк. – Ни ја њега. Знам само да се зове Дон Перец хит ал го.

Свашта. Хита го. Наулице!

Питах пиринча:

– Зашто Дон Перец хита го? Нема отело? Ове швецке хистерике на лађи поскакаће уводу кат га виде.

– Хидалго је дворска фукција – речне г. Ирвинг. – Исто као капетан, дегенерал и морски админерал. Тако нешто је и хит, ал го.

– Заштоније хитрофор? То бар значи нешто – казах паметно, али ме г. Ирвинг отмахне.

– Небрините, добри чојче. Кат сићете, Тон Перец ће својечно вребати „но где је већ тај г. Ирвинк”, који сам ја, даклем ви. Односно краљ.

Па ето, и није лако то здневником да се пише, ал ја ћу се полако научити као фини дечко на ћушке.

Таскали смо сњеговим висичанством управо о томе, пошто он воли самномсе таскати. Таскарити. Таскутати (ово је тобро).

– Биће доживљај за вас – вели ми он.

– Томе се ратујем. Ја сам велики сакупљач дожив јаја. Последњи сам имао у Каиру, алисусе оба три шофера опоравила.

Он се нато смеје. То му дође као чај. Опичај.

– Морате пазити да не побркате оно што треба да знате.

– Ви само реците, све ћу запамтити, небрините.

– Пре свега треба знати да је острво пре стоседам десет година откријо морски гуслар Варинс. Владо је над старим седеоцима који су га волели поштоје пљачкао и убијао, ал према својим поданицима бејаше фер.

– А штаје било с тим Варивом касније?

– Мој прадедак је заузео острво и збацио с

пресола маторог Варинса. Потомци морског гускара одонда ратују против мок деде који је умро пре 100 котина. Варинчићи кажу да је пресол њиов.

– То је клупост – велим ја.

– Полако. Има више кандидата за пресол.

– Још неко је акут елан?

– На равно! За време владавине мог дедака, један од Варива подигао је маторе седеоце. Кад јим се дигао бунт, мој дедак је бежо с осврта одевен у голу круну! То је искористијо један бифши адвокат, звани Алва Рез. Дипло мата. (Дипло тамата. Дипло млата.) Сакупијо је олош у Зинга Пури и уз американску помоћ напао Варинса и узео ал Миру.

– За жену?

– Чофече! Ал Мира је главни град Срећних Осврта. Алва Рез је у Алмири прогласијо Лику. Звала се Репуб Лику, и Алва је Рез бијо председник. Добијо је новаца иза Мерике паје отварао ратње, отеле и афтобусе, ушао је у морски саопраћај и постигао проспер и тет.

Тако се американски каже рај. Просперај.

– Онда је тек дошло до же стоке борбе између Алвог Реза и Варива, ал јих је напао јединац мога деде.

– Тај вам дође као роћак?

– Је сте. Јединац мога деде дође ми као отац.

Он је скупијо морнарицу, заузео Сретна Осврта и постао краљ. Суд је за Алвог Реза и Варинса установијо моменталну смртну казну, али Алвог су Реза помиловали по клави пошто ипак није бијо морски гуслар као Варинс. Алвог су Реза добро изгрдиле и прогнали с осврта за сва времена и за сваки случај.

– То сам и ја доживео – упао сам у прекид речи. – Али мене су изгрдиле чак са два осврта.

– Која су то?

– Велика Бригантија и Јужна Мерица. Ал остала острва можем злободно да посећујем.

– Збиља?

– Је, сте, ал у оквирима окраниченог кретања.

– Еда на ставим.

– Дедер.

– Алвог су Реза прогнали заједно спородицом. Долазак на острво забрањен јим је у виду смрти, а законе Алвог Реза дирале су суспен. (Тако се каже када се поништи закон: дирати суспен.) Варинс није доносијо законе, па су њега дирале лично, такође суспен. На вешала. Њега би у свим земљама суспендом дирале због гусларлука, пљачкањулука и смртног убијањулука.

Тако ми је причао млади пиринч који је узгред младарио као краљ. То му беше тезга. Искледа неможе да живи од пиринчевске плате.

– Алвог су Реза даклем протеривањем гнали, а гускара Варинса дирале суспен оковрата – понављаху лекцију. – А да ли је остао још неко акут елан за пресол?

– Бијо је још један – речне ми пиринч. – Гуслар Варинс имађаше сина. Он је за време бораба на осврту бијо веома млада беба. Сакривали су га стари седеоци, а после је и он постао опасан гуслар. Пре пар година ухапсили су га Оланђани. Младић се зове Боб Варинс и лепо напредује као распојник стопама својих предака. Осуђен је на 5-најст година ропије. Пред судом се закleo да ће после ослобођења побити целу кућу Санан Тонио и све Алве Резе, па ће сести на пресол и постати влатар.

Пиринч ми још речне да је важан и исвесни сир (или кајмак?), звани Егмонд, прецедник владе на осврту. Иначе је тај Сир Егмонд пиринчев ујак, брат маме краљице.

На срећу, Сир Екмонт не долази у Зинга Пуру. У том случају цела ова цака небибела мокућа, пошто Кајмак Егмонд отлично познаје пиринча. Али треба да знам да је Сир Кајмак досмрдни прецедник владе на осврту, просед и висок господим, на челу с ожиљком от порекла засеко тине због раније сабље. (На челу му је осекотина зажиљком от порекла сабљом.) Он не напушта ал Миру никада. (Ипакје ал Мира нека женска?)

Све сам то запамтијо, лађа се укутила, а ја ћу се угушити у врату от кошуље. То је ужасно.

Превод са мађарског:
 Петар Милошевић